

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 218.021 van 16 februari 2012

in de zaak A. 197.523/VII-37.876.

In zake :

1. de NV VIBRO-WELFSELS
2. de NV BETOFIN
3. Ursula THIELEMANS-DE BEUKELAER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Els Desair
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Oudeleeuwenrui 19
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Stockhouderskasteel
Gerard Davidstraat 46, bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 26 augustus 2010, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 24 juni 2010 waarbij de bestuurlijke beroepen ingediend tegen de beslissing van 19 november 2009 van de deputatie van de provincie Antwerpen houdende het verlenen aan de tijdelijke handelsvereniging Noriant-DC van de vergunning voor de exploitatie van 'Werfzone 12 : Lobroekdok' in functie van de aanleg van de Oosterweelverbinding, op percelen gelegen te 2000 Antwerpen, tussen het Lobroekdok, de IJzerlaan, de Schijnpoortweg en het Albertkanaal, kadastraal gekend, 7de afdeling, sectie G, perceelnrs. 632a7, 632b7, 632c7, 367g7,

623c6, 632n6, 367w6, 367r9, 367p9, 367 e9 en 9999, ongegrond worden verklaard en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Eric Lanckswertdt heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 januari 2012.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Els Desair, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Samuel Mens, die loco advocaat Bart Staelens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Eric Lanckswertdt heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 19 juni 2009 dient de tijdelijke handelsvereniging Noriant-DC een milieuvergunningsaanvraag in voor het exploiteren van een werfzone die in functie staat van de aanleg van de Oosterweelverbinding te Antwerpen. De aanvraag omvat onder meer 9 mobiele generatoren en 9 motoren verbonden aan deze generatoren, 27 airco's en 18 mobiele luchtcompressoren, de opslag van 4.320 liter gassen in verplaatsbare recipiënten, 3 verdeelslangen horende bij 3 houders van diesel. Tevens wordt gevraagd akte te nemen van een aantal klasse 3-inrichtingen.

De betrokken werfzone, nader aangeduid als 'Werkzone 12 : Lobroekdok', beslaat meerdere percelen die gesitueerd zijn tussen het Lobroekdok, de IJzerlaan, de Schijnpoortweg en het Albertkanaal.

De NV Vibro-Welfsels exploiteert op percelen grenzend aan het Albertkanaal een inrichting voor de productie van spanbetonwelfsels. Zij stelt eigenaar en gebruiker te zijn van terreinen die op minder dan 100 meter gelegen zijn van de grens met de geplande werfzone.

De NV Betofin heeft een opstalrecht op een aantal percelen die rechtstreeks palen aan de terreinen van de werfzone. Op de percelen van de NV Betofin werd een fabriekshal gebouwd.

Ursula Thielemans-De Beukelaer is eigenares van een aantal aangrenzende gronden.

3.2. Naar aanleiding van het openbaar onderzoek worden 83 bezwaarschriften ingediend.

3.3. Op 19 november 2009 verleent de deputatie van de provincie

Antwerpen de gevraagde milieuvergunning.

In het raam van de vergunningsprocedure in eerste aanleg heeft de stedenbouwkundige ambtenaar van de stad Antwerpen op 15 juli 2009 een ongunstig advies verleend. Daarin staat - blijkens de aanhef van het besluit van 19 november 2009 - onder meer te lezen wat volgt:

"Bij besluit van de Vlaamse regering werd aan de stad Antwerpen de ruimte en tijd gelaten om bijkomend studiewerk te verrichten en over te gaan tot de organisatie van een referendum. Hiertoe krijgt de stad 120 dagen tijd na het sluiten van het openbaar onderzoek om haar advies te verstrekken. Zonder kennis van deze elementen kan er heden geen definitief standpunt worden ingenomen over de stedenbouwkundige geschiktheid van het ontwerp. De definitieve afweging van de stedenbouwkundige aspecten zal dan ook gebeuren binnen de beoordeling van de bouwaanvraag.

Het stadsbestuur is verbaasd over de timing van de aanvraag vermits op het ogenblik van indiening het onderzoek naar en de rapportering over de tracé-alternatieven nog niet is afgerond.

Op dit ogenblik is het niet opportuun om een advies uit te brengen over de inrichting van werf- en technische installaties langsheen het traject wanneer over de definitieve tracékeuze nog niet is beslist".

3.4. De verzoekende partijen stellen bij de Vlaamse regering beroep in tegen de vergunningsbeslissing van 19 november 2009. Zij doen daarbij onder meer gelden dat de milieuvergunning voorbarig is :

"Zoals ook door de stad Antwerpen zelf is opgemerkt in haar advies verleend in het kader van de aanvraag die tot de bestreden milieuvergunning heeft geleid, is de aanvraag voor de betreffende milieuvergunning volkomen voorbarig.

Zoals algemeen bekend, heeft de Auditeur bij de Raad van State een negatief advies verleend over het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan waarmee het tracé voor de Oosterweelverbinding werd bepaald. Te verwachten valt dus dat dit tracé eerstdaags zal sneuvelen.

Op dat moment liggen alle opties terug open, en is het dus verre van duidelijk laat staan zeker dat de werfzone zoals nu voorzien nodig/nuttig zal zijn.

Het ware dus aangewezen geweest om met het verlenen van milieuvergunningen voor werfzones ten behoeve van de Oosterweelverbinding te wachten tot duidelijk is of het voorliggende tracé, in het kader waarvan deze werfzone 12 geconcipieerd is, überhaupt stand houdt voor de Raad van State en tot wanneer met andere woorden het definitieve tracé gekend is".

Voorts wordt als bezwaar opgeworpen dat, alhoewel de terreinen en gebouwen van de beroepers grenzen aan de werfzone in kwestie, zij geen melding hebben gekregen van de aanvraag, het openbaar onderzoek of de informatievergadering. Zij eisen ook dat het opmaken van een plaatsbeschrijving als vergunningsvoorwaarde wordt opgelegd. Tenslotte vragen de verzoekende partijen dat in de milieuvergunning expliciet wordt gesteld dat met de aan- en afvoer via de Schijnpoortweg uitsluitend wordt bedoeld het deel van de Schijnpoortweg dat aansluit op de Slachthuislaan.

3.5. In het kader van de beroepsprocedure worden een aantal adviezen uitgebracht :

- a. de afdeling Milieuvergunningen verleent een gunstig advies;
- b. het advies van de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid is gunstig daar de bedrijvigheid in werfzone 12 in overeenstemming is met de ter plaatse geldende stedenbouwkundige voorschriften;
- c. de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie stelt voor om de vergunning te verlenen voor een termijn van tien jaar.

3.6. Op 24 juni 2010 wordt het thans bestreden besluit genomen. De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur verklaart de beroepen ongegrond en bevestigt de beslissing van 19 november 2009 van de deputatie van de provincie Antwerpen.

Het bestreden besluit is als volgt gemotiveerd :

"Gelet op de ligging van de inrichting deels in een gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's, deels in gebied voor stedelijke ontwikkeling, deels in industriegebied en deels in gebied voor dagrecreatie, volgens het gewestplan 'Antwerpen', vastgesteld bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979;

Gelet op de ligging van de inrichting grotendeels in het gewestelijk RUP 'Oosterweelverbinding', zijnde in industriegebied (werfzone), goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2006;

Gelet op het feit dat de inrichting gelegen is binnen een straal van circa 2.500 m van het habitatrichtlijngebied 'Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent';

Overwegende dat de inrichting volgens het gewestplan paalt aan (in wijzerszin):

- het Albertkanaal, met aan de overzijde industriegebied;
- industriegebied;
- uitbreidingsgebied voor recreatie;
- dagrecreatiegebied, met daarachter woongebied;
- buffergebied;
- groengebied, met daarachter gebied voor gemeenschapsvoorziening en openbaar nut;
- KMO-gebied, met daarachter woongebied, dagrecreatiegebied en gebied voor gemeenschapsvoorziening en openbaar nut;
- parkgebied, met daarachter woongebied;

en gelegen is aan een bestaande autosnelweg, zijnde de R1 rond Antwerpen;

Overwegende dat 'werfzone 12: Lobroekdok' gelegen is aan het Lobroekdok, en aan het sportpaleis/Lotto Arena;

Overwegende dat de exploitatie van de inrichting vanuit stedenbouwkundig en ruimtelijk oogpunt verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

Overwegende dat de THV Noriant-DC met huidig dossier een aantal vergunningsplichtige activiteiten aanvraagt op Werfzone 12, die wordt ingericht in het kader van de werken aan de Oosterweelverbinding; dat de deputatie de vergunning verleend heeft voor 10 jaar (gezien tijdelijke aard van een werf);

Overwegende dat twee eigenaars van buurpercelen en een opstalhouder (spanbetonfabriek / betoncentrale / immobiëlenbedrijfsgebouwen) beroep aantekenen omdat een milieuvergunning volgens hen voorbarig is, er geen kennisgevingsbrief van openbaar onderzoek werd verstuurd, er risico is op beschadiging van eigendom en omdat er onduidelijkheid is over de toegangsweg tot werfzone 12;

Overwegende dat artikel 17, §3, 1°, van titel I van het VLAREM stelt dat voor inrichtingen van de eerste klasse het openbaar onderzoek ook omvat: 'het door de bevoegde burgemeester schriftelijk ter kennis brengen van de aanvraag aan de op de in artikel 5, §4 bedoelde lijst van de kadastrale eigenaars voorkomende eigenaars alsmede aan de gebruikers van de gebouwen gelegen in een straal van 100 m rond de perceelsgrenzen van de inrichting voor zover deze gelegen zijn in dezelfde gemeente als de inrichting'; dat het openbaar onderzoek werd uitgevoerd overeenkomstig de gegevens die bekomen werden van de administratie van het kadaster (zijnde de adressen van de eigenaars en opstalhouder); dat de eigendom van één van de beroepers (de NV Vibro-Welfsels) buiten de 100m-straal gelegen is; dat het adres Schijnpoortweg 155 tweemaal werd aangeschreven; dat het openbaar onderzoek correct werd uitgevoerd;

Overwegende dat Werfzone 12 gelegen is aan de bestaande R1, en aan het Lobroekdok; dat vanuit deze werfzone zal gewerkt worden aan:

- de bouw van het viaduct (brug 06) vanuit de Kennedytunnel richting Nederland (parallelweg op- en afritten);
- de bouw van het viaduct (brug 07) vanuit Nederland richting Kennedytunnel (parallelweg op- en afritten);

- de bouw van viaduct R1 (bouwwerk 91) vanuit de Kennedytunnel richting Oosterweelverbinding;
- de bouw van viaduct R1 (bouwwerk 93) vanuit de Kennedytunnel richting Oosterweelverbinding;
- de bouw van viaduct R1 (bouwwerk 94) vanuit Nederland richting Kennedytunnel (doorgaand verkeer);
- de bouw van viaduct R1 (bouwwerk 95) vanuit de Kennedytunnel richting Oosterweelverbinding (doorgaand verkeer);
- de bouw van brug R1 (bouwwerk 96) over Schijnpoortweg vanuit Nederland richting Kennedytunnel (doorgaand verkeer);
- de bouw van brug R1 (brug 08) over Schijnpoortweg vanuit Nederland richting Kennedytunnel (parallelweg op- en afritten);
- grondkering (G87 en G88);
- bouw hydraulische bekkens;

Overwegende dat voor de bouwkundige werken specifiek werfmateriaal wordt ingezet:

- torenkranen, mobiel hijsmateriaal, diverse kleinere machines (heftruck, compressoren, trilnaalden, waterpompen...);
- opslag gevaarlijke producten in kleine verpakkingen (benzine, thinner, verven, smeerolie, koelvloeistoffen, enz);
- opslag van gas in flessen (propaan en zuurstof - maximaal 36 gasflessen) ;
- drie hoogspanningscabines (het overgrote deel van het materieel is elektrisch aangedreven);
- drie dieseltanks van 2500 l voorzien de bandenladers, de luchtcompressoren, de mobiele generatoren en de heftrucks van brandstof; de brandstofvoorziening voor de overige werfvoertuigen (graafkranen, dumpers) zal via een mobiele tankwagen op de werf gebeuren;
- 26 werfketen (met airco en verwarming +1 airco op gebouw);

Overwegende dat de opslag van gevaarlijke producten in kleine verpakkingen van maximaal 25 l zal plaatsvinden in een container voorzien van lekbakken, conform de sectorale voorwaarden van titel II van het VLAREM;

Overwegende dat de opslag van 6.000 l bekistingsolie (voor het produceren van betonelementen) zal plaatsvinden in 1° m³- containers met lekbak;

Overwegende dat de opslag van gasflessen zal plaatsvinden in een geventileerde loods; dat het meer bepaald maximaal 24 recipiënten betreft voor 120 l propaan (zeer licht ontvlambaar) en maximaal 12 recipiënten voor 120 liter zuurstof (oxiderend); dat voor huidige aanvraag de veiligheidsafstand 5 m bedraagt voor de kleinste opslagcapaciteit tussen de klassen 1°, a, en 3°, a, volgens bijlage 5.16.2 van titel II van het VLAREM (zijnde afstandsregels voor gesloten opslagplaatsen voor gasflessen); dat hieraan voldaan kan worden gezien de beschikbare plaats op de werf en in en rond de loods;

Overwegende dat aangaande de opslag van gevaarlijke producten bij de opbouw van de werf uitdrukkelijk rekening zal gehouden worden met de afstandsregels ten opzichte van elkaar en ten opzichte van perceelsgrenzen, conform bijlage 5.17.1 van titel II van het VLAREM;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de veiligheidsrisico's tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt;

Overwegende dat de dieselopslag in 3 bovengrondse dubbelwandige tanks van 2.500 liter (met bijhorende verdeelinstallaties) zal plaatsvinden; dat eventuele lekverliezen bij het tanken zullen opgevangen worden in een lekbak, en een vloeistofdichte ondergrond zal voorzien worden, waarbij de nodige voorzieningen zullen getroffen worden om verontreiniging van het hemelwater te voorkomen;

Overwegende dat gelet op voorgaande het risico op bodem- en grondwaterverontreiniging tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

Overwegende dat het sanitair en ander huishoudelijk afvalwater geloosd wordt in de openbare riolering van de Denderstraat en de Schijnpoortweg (2,4 m³/u - 57,6 m³/dag - 21.024 m³/jaar); dat het gemeentelijk zoneringsplan voor Antwerpen vastgelegd is, en de lozingspunten gelegen zijn in centraal gebied;

Overwegende dat bronbemaling ten behoeve van het aanleggen van de funderingen voor de brug zal plaatsvinden (filterbemalingen om zeer plaatselijk een grondwaterverlaging uit te voeren); dat er een grondwaterverlaging tot maximaal 2 m onder het maaiveld nodig is, en de debieten geschat worden op 90 m³/u (12 pompen van 5 kW elk - 8 m³/u elk) - 2.100 m³/dag gedurende 20 maanden; dat het bemalingswater geloosd wordt op oppervlaktewater (Albertkanaal of Lobroekdok) en de kwaliteit van het lozingswater wordt bekeken; dat in eerste aanleg reeds werd opgelegd dat de exploitant aan de hand van peilputten de evolutie van de grondwaterstand moet opvolgen en indien de effecten van de bronbemaling zich verder uitstrekken dan de werfzone zelf, retourbemaling moet voorzien worden; dat de exploitant moet waken over de kwaliteit van het teruggepompte water;

Overwegende dat het hemelwater opgevangen wordt in een grachtensysteem en geleid wordt naar het oppervlaktewater (Albertkanaal/Lobroekdok);

Overwegende dat in eerste aanleg het subadvies gevraagd werd van de NV Scheepvaart en de afdeling Operationeel Waterbeheer van de VMM, en geen bezwaren werden geuit; dat ook geen bezwaar werd geuit door de provincie als waterbeheerder;

Overwegende dat in het project-MER 'Oosterweelverbinding te Antwerpen, Zwijndrecht, Beveren en Kruibeke' de watertoets werd uitgevoerd voor het gehele project; dat zowel de effecten op het watersysteem tijdens de aanleg, als tijdens de exploitatie geanalyseerd en geëvalueerd werden;

Overwegende dat gelet op de aard van de aangevraagde activiteiten en mits naleving van de opgelegde voorwaarden er geen schadelijke effecten verwacht worden op het watersysteem; dat er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 8 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de watertoets;

Overwegende dat in de aanvraag aangegeven wordt dat er een toegangscontrole/registratie naar de bouwplaats zal plaatsvinden (geen ongewenste/ongeregistreerde personen op de bouwplaats);

Overwegende dat de bouwwerken zullen plaatsvinden van 7 tot 19u (daguren); dat in de aanvraag gesteld wordt dat er zal gewerkt worden met machines die volgens de nieuwste technologieën zijn gebouwd en zo

geluidsarm mogelijk zijn; dat het trillen zal gebeuren met een frequentie gestuurde trilblok; dat hoge geluidsbelastende werkzaamheden (zoals heien, ...) uitgevoerd zullen worden binnen gerichte werktijden en een minimale werkingsduur; dat eventuele klachten met betrekking tot geluidsoverlast geregistreerd en geanalyseerd zullen worden;

Overwegende dat de bouwstoffen per schip (10%) en per vrachtwagen (90%) zullen aangeleverd worden; dat een aanvoer van maximaal 50 vrachtwagens per dag ingeschat wordt; dat 30% van de aanvoer van de Tweemontstraat via de Schijnpoortweg, Slachthuislaan en Denderstraat zal gebeuren, en 60% langs de Groenendaallaan, Noorderlaan, IJzerlaan om werfingang Lobroekdok te bereiken; dat drie ingangen voorzien worden (werfingang Lobroekdok aan de Denderstraat en 2 noodtoegangen nl. in het noordelijk punt Slachthuislaan en naast de sporthal Schijnpoort); dat er geen transportroute voorzien is langs de Schijnpoortweg 155 (zijtak Schijnpoortweg - langs smalle weg naar/van beroepers); dat gezien de voorziene werfingang(en) geen voorwaarde aangaande transport moet opgelegd worden;

Overwegende dat om stofhinder te voorkomen de werfwegen en uitgraafzones bij droog en winderig weer worden natgespoten; de terreinen en werfwegen die langdurig gebruikt worden, plaatselijk verhard worden, de wegen regelmatig schoongemaakt worden met veegmachines (intern en extern), de werfvoertuigen op de werf blijven en aan- en afgevoerd worden met een vrachtwagen-dieplader, de personenwagens en externen een verharde werftoegang en parking hebben; dat bijgevolg het risico op stofhinder tot een aanvaardbaar niveau zal worden beperkt;

Overwegende dat een veiligheidscoördinator, milieucoördinator en een preventie-adviseur beschikbaar zullen zijn gedurende de werkuren; dat deze te gepaste tijde definitief zullen aangesteld worden;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in eerste aanleg een subadvies heeft uitgebracht (d.d.14 juli 2009), en voor het exploiteren van deze werfzone geen bijzondere voorwaarden voorstelt;

Overwegende dat gezien de ligging, het tijdelijk karakter en de voorgestelde maatregelen (minimaal voldoen aan de sectorale voorwaarden van VLAREM) de vergunning voor 10 jaar kan toegestaan worden voor werfzone 12".

IV. Onderzoek van het beroep

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4.1. In een eerste middel roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 30, § 1, 5°, van het besluit van de Vlaamse regering van

6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I), van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet), van de materiële motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

In hun verzoekschrift zetten de verzoekende partijen het volgende uiteen :

"Artikel 30, §1, 5° van Vlarem I bepaalt het volgende:

'§ I. De beslissingen over vergunningsaanvragen als bedoeld in artikel 6 worden geformuleerd door middel van besluiten waarvan het respectieve model is vastgesteld in de subbijlagen van bijlage 9 bij onderhavig besluit en dienen tenminste de volgende gegevens te vermelden:

(...)

5° een motivering van de beslissing inzonderheid rekening houdend met de verschillende uitgebrachte adviezen en in voorkomend geval de evaluatie van de tijdens het openbaar onderzoek gemaakte bemerkingen en bezwaren;'

De gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar van Antwerpen stelde in zijn advies over de milieuvergunningsaanvraag van de THV Noriant-DC dd. 15 juli 2009 het volgende:

'Bij besluit van de Vlaamse regering werd aan de stad Antwerpen de ruimte en tijd gelaten om bijkomend studiewerk te verrichten en over te gaan tot de organisatie van een referendum. Hiertoe krijgt de stad 120 dagen tijd na het sluiten van het openbaar onderzoek om haar advies te verstrekken. Zonder kennis van deze elementen kan er heden geen definitief standpunt worden ingenomen over de stedenbouwkundige geschiktheid van het ontwerp. De definitieve afweging van de stedenbouwkundige aspecten zal dan ook gebeuren binnen de beoordeling van de bouwaanvraag.

Het stadsbestuur is verbaasd over de timing van de aanvraag vermits op het ogenblik van indiening het onderzoek naar en de rapportering over de tracé-alternatieven nog niet afgerond is.

Op dit ogenblik is het niet opportuun om een advies uit te brengen over de inrichting van de werf- en technische installaties langsheen het traject wanneer over de definitieve tracékeuze nog niet beslist is'.

Verzoekende partijen hebben in hun beroep bij tegenpartij tegen de door de bestendige deputatie op 19 november 2009 verleende milieuvergunning het volgende overwogen:

'Zoals ook door de stad Antwerpen zelf is opgemerkt in haar advies verleend in het kader van de aanvraag die tot de bestreden milieuvergunning heeft geleid, is de aanvraag voor de betreffende milieuvergunning volkomen voorbarig.

Zoals algemeen bekend, heeft de Auditeur bij de Raad van State een negatief advies verleend over het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan

waarmee het tracé voor de Oosterweelverbinding werd bepaald. Te verwachten valt dus dat dit tracé eerstdaags zal sneuvelen.

Op dat moment liggen alle opties terug open, en is het dus verre van duidelijk laat staan zeker dat de werfzone zoals nu voorzien nodig/nuttig zal zijn.

Het ware dus aangewezen geweest om met het verlenen van milieuvergunningen voor werfzones ten behoeve van de Oosterweelverbinding te wachten tot wanneer duidelijk is of het voorliggende tracé, in het kader waarvan deze werfzone 12 geconcipieerd is, überhaupt stand houdt voor de Raad van State en tot wanneer met andere woorden het definitieve tracé gekend is.'

Inmiddels heeft de Raad van State bij arrest dd. 10 februari 2010 (nr. 200.738) het annulatieberoep, ingediend door de BVBA Pomphuis, tegen het GRUP 'Oosterweelverbinding', verworpen, waardoor dit GRUP definitief is geworden.

Dit neemt niet weg dat tot op heden nog altijd niet zeker is welke soort van Oosterweelverbinding er precies zal komen. Twee opties zijn mogelijk: de ondertunneling of de viaduct. De ondertunneling is het uitgangspunt tenzij dit technisch niet haalbaar is, in welk geval de brug toch zou worden gebouwd. Het 'Masterplan 2020' voor Antwerpen, dat de Vlaamse regering op 30 maart 2010 heeft voorgesteld, omschrijft de mogelijkheden als volgt (...):

'De Vlaamse Regering wil de dubbele ondertunnelde oplossing voor de Derde Schelde kruising uitvoeren. Dit betekent dat in twee fasen zal worden gewerkt: in de eerste fase wordt de af te zinken Scheldetunnel en het Oosterweelcomplex gerealiseerd zodat op korte termijn alvast een ontsluiting voor stad en haven naar het westen tot stand komt. Onmiddellijk aansluitend wordt de Oosterweelknoop met 4 geboorde tunnels verbonden met de R1 in Merksem. Indien aan de gestelde voorwaarden niet kan voldaan worden is de Oosterweelverbinding met een brugverbinding tussen Oosterweelknoop en R1 zoals ontworpen door nv BAM de terugvalpositie'.

De persmededeling van de Vlaamse regering van 30 maart 2010 stelt (...):

'Daarom wordt opdracht gegeven de schetsen die daarvoor zijn opgemaakt uit te werken op het niveau van een voorontwerp, dat zo snel mogelijk en ten laatste tegen de zomer 2010 op zijn conformiteit met de Europese tunnelrichtlijn wordt getoetst bij een Europese tunnelautoriteit. Indien de tunnelautoriteit zou oordelen dat zo'n ondertunnelde oplossing binnen de randvoorwaarden van de vereiste capaciteiten niet mogelijk is of indien vervolgens zou blijken dat de tunnelvariant duurder is of het geheel langer duurt, dan zal alsnog de brugvariant uitgevoerd worden'.

Of er een tunnel of een brug komt, is derhalve op heden nog altijd geen uitgemaakte zaak. Volgens de persberichten zou de Vlaamse regering zich hierover voor het einde van de zomer 2010 uitspreken (...).

De bedenking van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar en van verzoekende partijen, dat het niet opportuun is om al een milieuvergunning af te leveren voor een werfzone ten behoeve van een project, waarvan de aard en inhoud op heden nog niet beslist is, blijft dus onverkort bestaan.

10. Het bestreden besluit zegt over voormeld bezwaar van verzoekers en van de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar van de stad Antwerpen

niets.

Er wordt dus niet uitgelegd waarom de Vlaamse regering van oordeel is dat - ondanks het feit dat de aard van de te ontwikkelen Oosterweelverbinding op datum van het bestreden besluit en tot op heden nog altijd niet gekend is (want afhangt van de evaluatie van de nog lopende technische haalbaarheidsstudie inzake de tunnel-variant) - het toch al noodzakelijk/opportuun zou zijn om een milieuvergunning af te leveren voor een werfzone ten behoeve van voormelde nog onduidelijke werken.

In het licht van artikel 30, §1 Vlarem I, en gelet op het advies van de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar en het bezwaar van verzoeksters, was deze motivering nochtans verplicht op grond van de in het middel aangehaalde bepalingen en beginselen".

4.2. De verwerende partij antwoordt dat artikel 30, § 1, 5°, van Vlarem I enkel slaat op de beslissingen genomen in eerste aanleg, dat op de beroepsbeslissing artikel 52, 3°, van Vlarem I van toepassing is dat bepaalt dat de uitspraak een gemotiveerde beslissing over de aanspraken en bezwaren van de indiener van het beroep moet bevatten, dat de inhoud van de uitgebrachte adviezen niet in de bestreden beslissing moet worden opgenomen en evenmin dient te worden geantwoord op adviezen die tijdens de procedure in eerste aanleg werden verleend, zoals te dezen het advies van de stedenbouwkundig ambtenaar van de stad Antwerpen, dat de formele motiveringsplicht inzake bestuurshandelingen niet gelijk is te stellen met de jurisdictionele motiveringsplicht, dat het bestuur immers niet alle door de partijen aangevoerde elementen moet beantwoorden maar het volstaat dat de determinerende motieven worden vermeld, dat de motivering afdoende kan zijn wanneer een antwoord wordt gegeven op de argumenten die met betrekking tot de beoordeling van de hinderlijkheid van de inrichting het belangrijkste zijn en in dat opzicht het meest determinerend zijn, dat te dezen in de bestreden beslissing omstandig wordt nagegaan welke hinder kan uitgaan van de geplande werfzone, dat deze hinder ook werd beoordeeld en dat de vraag of er uiteindelijk geopteerd wordt voor een tunnel of een brug weinig relevant is voor de beoordeling van de hinder die zal uitgaan van de werfzone omdat die min of meer dezelfde zal zijn. De verwerende partij besluit dat de verzoekende partijen duidelijk op de hoogte zijn van de motieven van de bestreden beslissing, dat men niet in één adem kritiek kan uitbrengen op de materiële en de formele motivering en dat het doel van de formele motiveringsplicht te dezen werd bereikt.

4.3. In de memorie van wederantwoord beklemtonen de verzoekende partijen dat de Vlaamse regering inmiddels het scenario van een viaduct heeft verlaten, dat ter hoogte van het Sportpaleis, grenzend aan hun terreinen, een verzonken sleuf zal komen, dat het bestaande viaduct zal verdwijnen en op die plaats deze sleuf zal worden gegraven, dat aangezien werfzone 12 aanvankelijk voorzien was onder dit viaduct het evident is dat de bestreden milieuvergunning niet meer uitvoerbaar is omdat de terreinen waarop zij betrekking heeft door de geplande bouwwerken zelf zullen worden ingenomen, dat ten tijde van het bestreden besluit er nog twee opties voor de Oosterweelverbinding ter tafel lagen, met name de ondertunneling of het viaduct, en dat de ondertunneling het uitgangspunt was, tenzij dit technisch niet haalbaar zou zijn, in welk geval toch de brug zou worden gebouwd. Voorts stellen de verzoekende partijen dat de parallel met het arrest nr. 43.272 niet opgaat omdat het aangehaalde schorsingsarrest handelde over het al of niet moeten beantwoorden van een in eerste aanleg verleend gunstig advies, terwijl het te dezen gaat over een ongunstig advies. Ten slotte stellen de verzoekende partijen dat de verwerende partij eraan voorbij gaat dat uit de door haar geciteerde rechtspraak van de Raad van State blijkt dat er pas sprake is van een afdoende motivering wanneer uit het bestreden besluit kan worden gedistilleerd waarom de in beroep verdedigde stellingen niet worden aangenomen en dat de stelling dat het te dezen voorbarig is om een milieuvergunning te verlenen voor ongekende werken, niet wordt beantwoord.

4.4. De verzoekende partijen stellen in hun laatste memorie dat de kwestie van het achterhaald zijn van de vergunningsaanvraag in hun beroepschrift bij de Vlaamse regering werd aangevoerd, dat de bevoegde Vlaamse minister op dit argument dan ook diende te antwoorden, dat de vermelding van artikel 30, § 1, 5°, van Vlarem I in de plaats van artikel 53, 3°, b), van hetzelfde reglement het middel niet onduidelijk maakt, dat noch uit de bestreden beslissing noch uit het administratief dossier blijkt dat de minister het voorbarig karakter van de vergunningsaanvraag heeft onderzocht, dat de kritiek op het verlenen van een milieuvergunning voor een onzeker project overeind blijft na de bevestiging van

het GRUP en dat niet valt in te zien hoe de toepassing zonder meer van het GRUP een antwoord zou kunnen vormen op het ten tijde van de bestreden beslissing vaststaande feit dat de Oosterweelverbinding, zoals oorspronkelijk geconcipieerd, er nooit zal komen zodat de vergunde werfzone betrekking heeft op een onbestaand project.

Beoordeling

5. Artikel 30, § 1, 5°, van Vlarem I is uitsluitend van toepassing op beslissingen over milieuvergunningsaanvragen die door de in eerste aanleg beoordelende instanties worden genomen. Uit die bepaling volgt niet dat in de beroepsbeslissing moet worden geantwoord op de adviezen die tijdens de procedure in eerste aanleg zijn uitgebracht, zelfs niet indien deze ongunstig zijn.

In zoverre de verzoekende partijen de kritiek van de stedenbouwkundig ambtenaar van de stad Antwerpen tot de hunne hebben gemaakt door in het beroepschrift expliciet te wijzen op het voorbarig karakter van de vergunningsaanvraag in afwachting van de definitieve vaststelling van het tracé van de Oosterweelverbinding, stelt de Raad van State geen schending van de motiveringsplicht vast. De verplichting om gemotiveerd uitspraak te doen over de in het beroepschrift geformuleerde bezwaren, geldt enkel voor de bezwaren die relevant zijn in het kader van de beoordeling van de milieuvergunningsaanvraag. Het nut van de beoogde exploitatie of de opportuniteit ervan behoren door de vergunningverlenende overheid in beginsel niet te worden onderzocht en beoordeeld.

Bovendien duiden de verzoekende partijen geen wetskrachtige bepaling aan die het verlenen van een vergunning voor een werfzone verbiedt zolang de geplande bouwwerken niet definitief zijn vergund. Voor een dergelijke rechtsregel bestaat trouwens ook geen dwingende noodzaak aangezien artikel 28, § 1, 1°, van het milieuvergunningsdecreet bepaalt dat de milieuvergunning van rechtswege vervalt wanneer zij betrekking heeft op een inrichting die niet in

gebruik werd genomen binnen de krachtens artikel 17 bepaalde termijn. Ten slotte staat voornamelijk niet onbetwistbaar vast dat de met het bestreden besluit vergunde werfzone niet dienstig kan zijn wanneer de zogenaamde Oosterweelplannen definitieve vorm hebben gekregen. Aldus ontbreekt de vereiste feitelijke grondslag opdat de Raad van State zou kunnen vaststellen dat er sprake is van een absolute onmogelijkheid om de bestreden milieuvergunning ten uitvoer te brengen.

Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

6.1. In een tweede middel roepen de verzoekende partijen de schending in van het gewestplan Antwerpen, vastgesteld bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979, van artikel 30, § 1, 5°, van Vlarem I, van de formele en de materiële motiveringsplicht, van het redelijkheidsbeginsel en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het middel wordt als volgt geadstrueerd :

"De gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar van Antwerpen heeft in zijn advies van 15 juli 2009 (vastgesteld dat de terreinen waarop de 'HTV Noriant-DC de werfzone wil uitbaten grotendeels gelegen is binnen het GRUP 'Oosterweelverbinding', en dat de overige terreinen volgens het gewestplan zijn ingekleurd 'deels als bufferzone, deels als natuurgebied met wetenschappelijke waarde en deels als gebied voor dagrecreatie'.

Het bestreden besluit stelt dat, op het deel na dat binnen het GRUP 'Oosterweelverbinding' gelegen is, de werfzone gelegen is in 'een gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's, deels in industriegebied en deels in een gebied voor dagrecreatie'.

Los van het feit dat de opsomming die de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar enerzijds en tegenpartij anderzijds geven van de zoneringen waarbinnen de werfzone – uitgezonderd het GRUP 'Oosterweelverbinding' – gelegen is, is de inrichting van een werfzone in ieder geval kennelijk onverenigbaar met een bufferzone, een natuurgebied met wetenschappelijke waarde, en een gebied voor dagrecreatie.

Het bestreden besluit zegt hierover niets. Het stelt enkel op pagina 6 dat 'de

exploitatie van de inrichting vanuit stedenbouwkundig en ruimtelijk oogpunt verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften', terwijl dit – rekening houdend met de beschrijving van de bestemming van de terreinen op pagina 5 van het bestreden besluit – kennelijk niet zo is.

Het bestreden besluit vermeldt nergens of het toepassing heeft gemaakt van een afwijkingsregeling, laat staan dat het motiveert op grond waarvan er een afwijkingsregeling van toepassing zou zijn (quod non).

Aangezien de vergunde werfzone niet verenigbaar is met de bestemming van een deel van de terreinen waarop ze gelegen is, schendt de bestreden beslissing de in het middel aangehaalde bepalingen en beginselen".

6.2. De verwerende partij antwoordt dat het ruimtelijk aspect dient te worden beoordeeld in het kader van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag, dat bij de beoordeling van de milieuvergunningsaanvraag voldoende aandacht werd besteed aan de bestemmingsconformiteit van de inrichting en de verenigbaarheid ervan met de onmiddellijke omgeving en dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de werfzone enkel grenst aan maar niet gelegen is in een bufferzone, een natuurgebied met wetenschappelijke waarde of een gebied voor dagrecreatie.

6.3. In hun memorie van wederantwoord dupliceren de verzoekende partijen dat ook milieuvergunningen verenigbaar moeten zijn met de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan, dat de door de verwerende partij geciteerde passage uit de aanhef van de bestreden beslissing enkel betrekking heeft op de omgeving van de inrichting en niet slaat op de terreinen zelf, dat integendeel in het bestreden besluit wordt overwogen dat de inrichting mede gelegen is in een zone voor stedelijke ontwikkeling en een zone voor dagrecreatie en vervolgens wordt gesteld dat de inrichting "grotendeels", doch niet helemaal, gelegen is in een werfzone volgens het GRUP Oosterweelverbinding en dat het dan ook voor zich spreekt dat de verwerende partij in detail diende uit te leggen waarom zij van oordeel is dat de site desondanks toch kan worden vergund.

6.4. In haar laatste memorie verduidelijkt de verwerende partij dat een gebied voor stedelijke ontwikkeling bestemd is voor industriële, ambachtelijke

en agrarische activiteiten, kantoren, kleinhandel, dienstverlening, recreatie, wonen, verkeer en vervoer, openbaar nut en gemeenschapsvoorzieningen, voor zover deze functies verenigbaar zijn met hun onmiddellijke multifunctionele stedelijke omgeving. Voorts stelt zij dat de vergunde installaties, die bestaan uit kleinere nutsconstructies zoals sanitair, bouwketens hoogspanningscabines, generatoren, loodsen en beperkte opslag, gelegen zijn binnen de strook voor ongelijkvloerse wegeninfrastructuur van het GRUP Oosterweelverbinding en dat geen van de aangevraagde inrichtingen gesitueerd zijn in het gebied voor stedelijke ontwikkeling of in een gebied voor dagrecreatie.

6.5. De verzoekende partijen betogen in hun laatste memorie dat de invulling van een gebied voor stedelijke ontwikkeling volgens het gewestplan Antwerpen verenigbaar dient te zijn met de onmiddellijke multifunctionele stedelijke omgeving en bovendien dat voor de ontwikkeling van een dergelijk gebied een BPA dient te zijn opgemaakt wat te dezen niet het geval is, dat de verwerende partij het best geplaatst is om nadere informatie te verschaffen over de precieze ligging van de installaties omdat zij beschikt over de plannen die bij de vergunningsaanvraag zijn gevoegd en dat zij enkel kunnen herhalen dat in de bestreden beslissing wordt overwogen dat delen van de inrichting gelegen zijn in een gebied voor dagrecreatie en andere delen in een gebied voor stedelijke ontwikkeling.

Beoordeling

7. Volgens de bestreden beslissing is de vergunde inrichting "grotendeels" gelegen in het gewestelijk RUP 'Oosterweelverbinding', goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse regering van 16 juni 2006. Tegelijk geeft de bestreden beslissing aan dat de inrichting, volgens het gewestplan Antwerpen, deels gelegen is in een gebied voor stedelijke ontwikkeling en deels in een gebied voor dagrecreatie.

In het auditorsverslag worden de partijen verzocht in hun

laatste memorie aan te geven welke onderdelen van de inrichting gesitueerd zijn in een gebied voor stedelijke ontwikkeling en welke in een gebied voor dagrecreatie. Ingevolge die vraag verklaart de verwerende partij in haar laatste memorie dat de gevraagde inrichtingen liggen binnen de strook "ongelijkvloerse wegeninfrastructuur" van het GRUP, dat de percelen weliswaar "ruimer" gaan maar dat in het gebied voor stedelijke ontwikkeling en in het gebied voor dagrecreatie geen inrichtingen gelegen zijn.

De vergunningsaanvraag en de bijhorende plannen maken geen deel uit van het administratief dossier dat de verwerende partij heeft neergelegd. De stukken die wel werden neergelegd laten niet toe concreet inzicht te krijgen in de precieze ligging van de vergunde inrichtingsonderdelen. Bijgevolg kan de Raad van State actueel niet beoordelen of de verzoekende partijen op goede gronden aanvoeren dat een gedeelte van de vergunde werfzone afstuit op een planologische onverenigbaarheid.

De debatten dienen te worden heropend ten einde de verwerende partij te gelasten om het neergelegde administratief dossier te vervolledigen met de milieuvergunningsaanvraag en zijn bijlagen. Er is bijgevolg reden tot het bevelen van een aanvullend onderzoek.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

8.1. Het derde middel leiden de verzoekende partijen af uit de schending van artikel 17, § 3, van Vlarem I en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Zij betogen het volgende :

"Artikel 17, §3 Vlarem I luidt als volgt:

'Voor inrichtingen van de eerste klasse omvat het openbare onderzoek bovendien:

1° het door de bevoegde burgemeester schriftelijk ter kennis brengen van de aanvraag aan de op de in artikel 5, §4 bedoelde lijst van de kadastrale eigenaars voorkomende eigenaars alsmede aan de gebruikers van de bebouwen gelegen in een straal van 100 m rond de perceelsgrenzen van de inrichting voor zover deze gelegen zijn in dezelfde gemeente als de inrichting; indien één of meer van de kadastrale percelen of gebouwen binnen deze straal gelegen zijn op het grondgebied van een naburige gemeente, wordt de aanvraag schriftelijk ter kennis gebracht van het college van burgemeester en schepenen van deze gemeente dat op zijn beurt de voormelde gebruikers van de gebouwen en eigenaars binnen de vermelde straal in kennis stelt'.

Hoger onder het feitenrelaas hebben verzoeksters reeds aangetoond dat zij alle eigenaar en/of gebruikers zijn van gebouwen die gelegen zijn op minder dan 100 meter van de perceelsgrenzen van de vergunde inrichting.

Uit de door de heer Jan Vrancken (stad Antwerpen) meegedeelde lijst (...) van de bedrijven en personen die zijn aangeschreven over het openbaar onderzoek betreffende de milieuvergunningsaanvraag die heeft geleid tot het bestreden besluit blijkt dat enkel eerste en tweede verzoekster zouden aangeschreven geweest zijn. Zij hebben de brief - die niet aangetekend is verzonden en die volgens de telefonische inlichtingen van de heer Jan Vrancken ofwel per gewone post werd verzonden ofwel in de bus werd gestoken - niet ontvangen.

Aan eerste verzoekster werd geen kennisgeving gedaan, alhoewel zij één van de grootste aanpalende eigenaars/gebruikers van de vergunde werfzone is.

Of dit 'toeval' is, dan wel iets te maken heeft met het feit dat eerste verzoekster reeds in andere procedures verwickeld is betreffende beslissingen die over dit gebied in het verleden (onwettig) zijn genomen, laat zij in het midden. Feit is dat de stad Antwerpen, de provincie en het Vlaamse Gewest duidelijk de industriële invulling en inkleuring van de terreinen van verzoekster onder druk zetten ten voordele van de recreatieve activiteiten van het naastgelegen Sportpaleis. Verzoeksters hebben en zullen deze industriële invulling blijven verdedigen. Zo hebben zij de gewestplanherziening van hun terreinen naar reservegebied voor recreatie, door de Vlaamse regering definitief vastgesteld in 2000, met succes aangevochten voor Uw Raad (cfr. arrest dd. 21 april 2008, nr. 182.193), en zijn zij actueel niet het Vlaamse Gewest verwickeld in een burgerlijke procedure in schadevergoeding wegens de schade die voormelde illegale gewestplanherziening hen gedurende die 8 jaar heeft bezorgd".

8.2. De verwerende partij antwoordt dat een eventueel gebrek of een nalatigheid in de bekendmaking die niet van aard is de belangen van derden-belanghebbenden te schaden, geen invloed heeft op de wettigheid van de verleende vergunning, dat uit het arrest van de Raad van State nr. 200.937 van 16 februari 2010 blijkt dat uit artikel 17, § 3, 1°, van Vlarem I niet kan worden afgeleid dat eigenaars en gebruikers uit de onmiddellijke omgeving enkel

aangewezen zouden zijn op de individuele kennisgeving om te kunnen deelnemen aan het openbaar onderzoek, dat de verzoekende partijen in de onmiddellijke omgeving van de werfzone een inrichting exploiteren zodat het onwaarschijnlijk is dat zij geen kennis hadden van een bekendmaking op de plaats van exploitatie van de werfzone, dat tijdens het openbaar onderzoek 83 bezwaarschriften werden ingediend, wat erop wijst dat de omgeving op de hoogte was van een lopend openbaar onderzoek, dat de verzoekende partijen op één of andere manier in kennis moeten zijn geweest van het openbaar onderzoek en dat zij ook op ontvankelijke wijze een administratief beroep hebben ingediend zodat zij voor hun belangen zijn kunnen opkomen.

8.3. In hun memorie van wederantwoord doen de verzoekende partijen nog gelden dat de feitelijke omstandigheden die aan de basis lagen van het arrest nr. 200.937 absoluut niet vergelijkbaar zijn, dat zij immers geen bezwaar hebben ingediend, dat zij zulks wel zouden hebben gedaan indien ze persoonlijk in kennis waren gesteld van het openbaar onderzoek, dat tijdens het openbaar onderzoek weliswaar 83 bezwaarschriften werden ingediend maar slechts twee ervan werfzone 12 betreffen, dat het feit dat zo weinig bezwaren werden ingediend aantoonde dat de vergunningsaanvraag geen algemeen bekend gegeven was en dat het instellen van een bestuurlijk beroep niet wegneemt dat zij een aanleg hebben gemist waardoor wordt voorbijgegaan aan de doelstelling en de ratio legis van artikel 17, § 3, 1°, van Vlarem I dat er juist toe strekt dat ook in eerste aanleg bezwaren moeten kunnen worden ingediend.

8.4. In hun laatste memorie herhalen de tweede en de derde verzoekende partij dat zij niet in kennis werden gesteld van het openbaar onderzoek. Voorts beklemtonen de verzoekende partijen dat zij nochtans alle juridische ontwikkelingen in en rond hun terrein diligent opvolgen, dat zij zich in het verleden met succes hebben verzet tegen overheidsinitiatieven die een hypotheek op de aanwending van hun terreinen dreigden te leggen, dat zij aldus "gekend" zijn bij de diverse overheden, dat het toevallig verloren gaan van tot hen gerichte kennisgevingen daarom niet mag verbazen en dat indien zij deze

kennisgeving wel hadden ontvangen zij voor hun rechten hadden kunnen opkomen vóór de beslissing in eerste aanleg over de vergunningsaanvraag. Ten slotte stellen zij dat het feit dat de derde verzoekende partij, die gedelegeerd bestuurder is van de NV Vibro-Welfsels, in haar hoedanigheid van privé persoon werd aangeschreven, niet wegneemt dat de vennootschap zelf geen individuele kennisgeving heeft ontvangen.

Beoordeling

9. Artikel 17, §§ 1 en 3, van Vlarem I bepaalt :

"§ 1. Ongeacht de klasse waartoe de geplande inrichting behoort, omvat het openbaar onderzoek over een vergunningsaanvraag:

1° het op bevel van de bevoegde burgemeester ter inzage leggen van de vergunningsaanvraag en zijn bijlagen gedurende dertig kalenderdagen bij de diensten van het gemeentebestuur;

2° het op bevel van de bevoegde burgemeester aanplakken gedurende dezelfde periode op de plaats waar de exploitatie gebeurt of is gepland en op de plaatsen voorbehouden voor de officiële berichten van een bekendmaking",

en

"§ 3. Voor inrichtingen van de eerste klasse omvat het openbare onderzoek bovendien:

1° het door de bevoegde burgemeester schriftelijk ter kennis brengen van de aanvraag aan de op de in artikel 5, § 4 bedoelde lijst van de kadastrale eigenaars voorkomende eigenaars alsmede aan de gebruikers van de gebouwen gelegen in een straal van 100 m rond de perceelsgrenzen van de inrichting voor zover deze gelegen zijn in dezelfde gemeente als de inrichting; (...)".

De bekendmaking van de vergunningsaanvraag, hetzij via aanplakking op de plaats van exploitatie en op de officiële gemeentelijke aanplakborden, hetzij via een individuele kennisgeving, moet derden-belanghebbers toelaten deel te nemen aan het openbaar onderzoek door desgevallend de bezwaren tegen de voorgenomen exploitatie kenbaar te maken.

Het schriftelijk en persoonlijk ter kennis brengen van de vergunningsaanvraag met betrekking tot een als hinderlijk ingedeelde inrichting

die behoort tot de eerste klasse, aan de eigenaars van de percelen en de gebruikers van de gebouwen in een straal van 100 meter rond de perceelsgrenzen van de inrichting, heeft tot doel derden, waarvan aangenomen wordt dat ze in hun belangen het zwaarst getroffen kunnen worden door de exploitatie van een hinderlijke inrichting in hun onmiddellijke omgeving, met meer zekerheid te informeren over het voorgenomen project dan het geval is voor diegenen die slechts aangewezen zijn op de bekendmaking van de aanvraag door aanplakking overeenkomstig artikel 17, § 1, 2°, van Vlarem I.

Het voorschrift van artikel 17, § 3, 1°, van Vlarem I houdt echter niet in dat de betrokken eigenaars en gebruikers enkel aangewezen zijn op de individuele kennisgeving om te kunnen deelnemen aan het openbaar onderzoek. Niets staat er immers aan in de weg dat zij op een andere wijze, bijvoorbeeld door de aanplakking op de plaats van de geplande exploitatie, kennis krijgen van de aanvraag zodat zij nuttig voor hun belangen kunnen opkomen.

De tweede en de derde verzoekende partij worden vermeld op een door de stad Antwerpen opgestelde lijst van eigenaars en gebruikers die individueel werden aangeschreven over het indienen van de vergunningsaanvraag. De verzoekende partijen stellen daar louter tegenover dat zij een dergelijke kennisgeving niet hebben ontvangen. Ten aanzien van de eerste verzoekende partij wordt in de bestreden beslissing overwogen dat haar eigendom "buiten de 100 m-straal gelegen is". In het middel wordt de juistheid van die vaststelling niet betwist.

Ongeacht de vraag of het voorschrift van artikel 17, § 3, 1°, van Vlarem I correct werd nageleefd ten aanzien van de verzoekende partijen, staat vast dat zij een ontvankelijk administratief beroep hebben ingediend tegen de in eerste aanleg genomen beslissing van 19 november 2009. Het instellen van een administratief beroep heeft tot gevolg dat de volledige bevoegdheid om over de vergunningsaanvraag te beslissen bij de beroepsinstantie komt te liggen. Het beroepsorgaan is er immers toe gehouden de aanvraag in al zijn aspecten - zowel

op het vlak van de legaliteit als de opportuniteit - opnieuw te onderzoeken. In hun beroepschrift hebben de verzoekende partijen er onder meer op gewezen dat zij de in artikel 17, § 3, 1°, van Vlarem I bedoelde kennisgeving niet hebben ontvangen. Zij tonen in het beroepschrift evenwel geen specifieke belangenschade aan door de beweerd gebrekkige kennisgeving. Derhalve wordt aangenomen dat de verzoekende partijen hun rechtsmiddelen afdoende hebben kunnen laten gelden via de administratieve beroepsprocedure, die voor de betrokkene minstens gelijkwaardige juridische waarborgen biedt als het openbaar onderzoek.

Het derde middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State heropent de debatten.

2. Binnen dertig dagen vanaf de betekening van dit arrest dient de verwerende partij over te gaan tot de neerlegging van de volledige vergunningsaanvraag met bijlagen.

3. Het door de auditeur-generaal aan te stellen lid van het auditoraat wordt gelast om het onderzoek van het tweede middel voort te zetten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zestien februari tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Luc Hellin